

WIŚNIEC KRAKOWSKI

tekście 1 mm w 2 szpaltach (m) po 72 grosze. Dla posz-
grozy. „Marginesowe” po
1 szpalcie (szerokość szpalty
45 mm).

Rok VI.

Nr. 4.

Kraków, piątek 7 stycznia 1944

Nie zamówione przez Redakcję rekwizyty będą zwra-
cane autorom jedynie przy dołazaniu portu zwrot-
nego Prenumerata miesięczna 8. — Zł z odnożeniem
do domu 6.30 Zł. W Rzeczy z dopłatą porta 7.50 Zł
W Gen. Gub tylko prenumerata przez urzędy pocz-
towe Konto czekowe: Warszawa 658.

Wysięki Sowieców.

Wozdanie sytuacyjne z frontu wschodniego.

Agencja „Telepress” dowiaduje
ormowanego źródła następujących
ch na froncie wschodnim:

rost ofiarami ludzkimi
zemi skupieniami forma-
kładającymi się z najroz-
konstruktoryjnych sowiec-
zo i amerykańskiego po-
wnież z użyciem wszystkich
ni stojących sił artyleryj-
szewicy w dalszym ciągu
niu wielkiej bitwy zimo-
rzem swoje usiłowania,
niemiecki front obronny.
rzytem punkt ciężkości
na odcinek Berdyczewa,
frontem starali się w kie-
uzyskać rozszerzenie tere-
to zostało jednakże przy
wóch równocześnie niemie-
okrzyżowane. Jedną tylko
iecka, składająca się z cięż-
dział szturmowych, zdołała
anków uczynić niezdołnemi
ciężkich, aż do zapadającej
yeh walkach z przeważające-
wieckimi zdołano w rejonie
utrzymać północno-wschodni
zachodni narożnik niemiecki-
u obronnego, przy pozostawieniu
go od tej pozycji lokalnego wy-
o miasta, a bolszewickie próby
ie w centralnym rejonie bitwy

oparto wśród wysokich krwawych strat
atakujących. Wskazano zmasowa-
na ciężka broń skoncentrowana na zachod-
nich oraz północnych i południowo-zachod-
nich pasmach wzgórz koło Berdyczewa,
wyrwała olbrzymie luki w gęstych
szeregach atakujących bolszewików. Stra-
cili oni przytem sprzęt bojowy, przeważnie
ciężkiego typu, 16 haubic motorowych oraz
wielką ilość ciężkich dział przeciwpancer-
nych. Poszczególne drobne włamanania na
obszarze pewnej linii kolejowej zostały
wskutek niemieckiego przeciwykładu zar-
ryglowane lub ojezszczone.

W czasie prób bolszewików zyskania na
terenie, celem rozciągnięcia się na południo-
wy zachód i na zachód od Zytomierza, nie-
mieckie wojska odwodowe powstrzymały
sowieckie formacje lub odrzuciły je. Szesć
z spośród atakujących czołgów sowieckich
rozbito na kawałki, jeden zdobyto w nie-
uszkodzonym stanie. W toku wypadów
w ręce wojsk niemieckich wpadło 7 dział
przeciwpancernych i 44 ciężkich granatni-
ków, nadto wzięto do niewoli 240 jeńców.

Zespoły bojowe lotnictwa niemieckiego
skutecznie przyłączały się do zwalczania
koncentracji sowieckich wojsk i czołgów
oraz kolumn posilkowych bolszewików.
W czasie ataków na sowiecką komunikację
kolejową w rejonie na wschód od Kijowa,
zniszczono 5 pociągów transportowych, a
kilka dworców kolejowych doszczetnie spa-
lono. Jeden pociąg amunicyjny, ostrzelany
przy pomocy amunicji zapalającej, wyleciał
w powietrze.

Na środkowym odcinku bolszewicy przy-
stapili do ataku w rejonie na zachód od
Propojka. Walki są tam jeszcze w pełnym
toku. Wczoraj aż do godzin wieczornych,
bolszewicy nie przeszli nigdzie poza ni-
miecką przednią. Słabsze wypadki nad-
szosa Orsza—Wjażma—Moskwa, przy po-
mocy których dowództwo sowieckie zamie-
rza widocznie zamaskować prawdziwy sto-
sunek sił na liniach frontowych, przebie-
gających około 450 km przed Moskwą, od-
parto z łatwością i krwawo. W rejonie Wi-
tebska bolszewicy odzyskali jeden stary
punkt włamania jakkolwiek wśród nai-
cieńszych ofiar; natomiast w rejonie Ne-
wła pomimo częściowo zacletych walk na
białą broń z przeważalacmi cyfrowo siła-

wn żołnierza niemieckiego.

7 stycznia. Niemcy w roku 1944
„ne”. Tego rodzaju oświad-
spondent dziennika „Ar-
try podkreślił, iż we
sberwował bardzo wiel-
niemieckich, przy czym u-
mógł się dopatrzeć na-
taka słabości lub też

mi bolszewickimi, utrzymano wszędzie il-
nje niemieckie.

Pogoda na wszystkich odcinkach wyka-
zuje lekkie polepszenie, co umożliwiła sil-
niejszą działalność obustronnych sił po-
wietrznych. W walkach powietrznych my-
śliwce niemieckie zestrzeliły ogółem 24 ma-
szyny sowieckie, jedną dalszą straciła arty-
lerja przeciwlotnicza. Trzy samoloty nie-
mieckie nie powróciły do swych baz star-
towych.

Imperializm USA w świetle dokumentów.

Berlin, 6 stycznia. Znany publicysta nie-
miecki, dr Halfeld, w artykule, ogłoszonym
w „Hamburger Fremdenblatt” na podsta-
wie pewnego dokumentu z 24 października
1923 r. wykazuje, że już poprzednicy Roose-
velta zdążyli do tych samych imperialisty-
cznych celów i starali się siać niezgodę po-
między narodami europejskimi.

Wymienionym dokumentem jest sprawo-
zдание ambasadora francuskiego w Wa-
szyngtonie do francuskiego ministra spraw
zewnętrznych w związku z zawarciem u-
kładu w Locarno. Ambasador francuski o-
świadcza dośłownie m. i., że po szczegól-
nym zawarciu układu „zarówno rząd, jak i
cała opinia publiczna w Stanach Zjedno-
czonych odniosły widocznie bardzo wyraź-
ne wrażenie, iż obecna polityka Stanów
Zjednoczonych poniosła porażkę, jak rów-
nież uczucie, że przywrócenie stanu po-
wstawnego pokoju w Europie pozbawia
Amerykę przodującego stanowiska w poli-
tyce światowej, z którego posiadania chęł-
ni się”.

A więc już w roku 1923 Biały Dom upra-
wiał politykę, jak oświadcza Halfeld, po-
tępiającą skromną próbę zastąpienia stanu
rzeszy stworzonego Wersalem przez pokój
w Locarno, jako pierwszego odruchu ży-
ciowego zdruzgotanej przez wojnę Europy.
To samo powtórzyło się po konferencji w

Stany Zjednoczone wykorzystują uzależnione państwa.

Madryt, 6 stycznia. Jak donoszą z Hawa-
ny, dziennik tamtejszy „Diario de Marina”
stwierdza na marginesie oświadczenia, wy-
danego przez senatora Stanów Zjednoczo-
nych, Butlera, że Kuba nie doznaje żadnej
pomocy ze strony Stanów Zjednoczonych,
ale przeciwnie, że ponosić musi ciężkie
ofiary.

Butler twierdził, że Kuba uzyskała po-
życzkę w kwocie 25 milionów dolarów. Zga-
dza się to z prawdą, lecz pożyczka ta, jak
wiadomo, nie jest żadnym darem. Przeciwnie,
Kuba zmuszona jest płacić nadzwyczaj
wysokie odsetki. Pod hasłem „dobrego są-
siedztwa” obniżyły Stany Zjednoczone zna-
cznie cenę za cukier kubański. Uchwalona
przez Waszyngton cena zakupu w kwocie
2.65 centów za funt cukru nie pokrywa ani
nawet kosztów produkcji. W roku ubie-
głym po takiej cenie Kuba sprzedać była
zmuszona 2.840.000 ton, w roku zaś bieżą-
cym 3.520.000 ton. Światowa cena rynkowa
jest conajmniej o jeden cent na funcie
wyższa tak, że kraj stracił w ten sposób
około 160 milionów dolarów.

Z polecenia Stanów Zjednoczonych ogra-
niono ponadto kontyngent żniw. W obu
tych latach mogła być Kuba wyprodukować
conajmniej 4,5 miliona ton cukru. Również i
ten szczegół stanowi strategię po-
ważną. Powtarza się ta sama gra, jaka zna-
na już była w czasie wojny światowej. Ze
sprzedaży cukru kubańskiego wyciągnął
wówczas skarb Stanów Zjednoczonych 30
milionów dolarów czystego zysku.

Biorąc to wszystko pod uwagę, tak koń-
czy swe wywody wspomniany dziennik,
zapewne nie może być mowy o tem, aby

Odpowiedzialność za los Europy.

Berlin, 6 stycznia. „Kategoryczny roz-
kaz” — takim tytułem zaopatrzony jest ar-
tykuł, zamieszczony w „Völkischer Beobach-
ter”, omawiający czynniki, dominujące
nad dzisiejszą polityką Europy w świetle
noworocznego orędzia Führera.

Ratunek kontynentu europejskiego od
niebezpieczeństwa bolszewickiego, czytamy
w tym artykule, jest wyłącznie zagadnie-
niem istnienia dominującego mocarstwa,
mianowicie Niemiec. Rząd brytyjski celem
utrzymania równowagi, upragnionej przez
politykę brytyjską, zainicjował wojnę, An-
glicy jednak równocześnie z równowagą
stracili także własną pozycję. Anglia wy-
dała w ręce bolszewików swoich sojuszników,
Polaków, Serbów i Greców i w ten
sposób zdradziła nietylko małe narody, ale
także samą siebie. Jednak „nie Wielka Bry-
tania poskromiła diabła bolszewickiego, lecz

trucizna bolszewicka będzie coraz bardziej
przegryzała samą Anglię i w końcu dopro-
wadzi ją do upadku — przepowiedział
Führer.

W ubiegłym, najcięższym z dotychczasow-
ych, roku wojny żołnierz niemiecki utr-
zymał swoją pozycję, pomimo najbar-
dziej nieprzyjaznych warunków, mimo
prawie niepokonanych przeszkód, oraz
wśród niebezpieczeństw, jakie groziły ze
wszystkich stron, zaś naród niemiecki za-
chował nieugiętą postawę. Führer rozwią-
zał pomyślnie każdy kryzys, usuwając w
intuicyjnym wyczuciu wszelkie bezwarunko-
wo konieczne dzięki bezwzględnej i moc-
nej decyzji na drugi plan wszystko, co nie
jest niezbędne i w ten sposób zapewnił so-
bie zawsze swobodę działania i operacji.
Kategoryczny rozkaz, wydany przez Füh-
ra, aby „obecną wojnę za wszelką cenę roz-
wiązać zwycięsko” nakłada obowiązek na
każdego mężczyznę i każdą kobietę w ca-
łym narodzie niemieckim.

Naród niemiecki, jak podkreśla autor
artykułu, odważnie i dzielnie zda egzamin
także i w tym roku. Führer nie pozostawił
żadnych wątpliwości co do zaciętego cha-
rakteru oczekujących nas walk, jednak
równocześnie w rozkazie dziennym sił
zbrojnych oświadczył: „Nasz opór nie
zmniejszy się, przeciwnie w roku 1944 bę-
dzie barziej skuteczny. Gdziekolwiekby
Anglicy i Amerykanie zaatakowali w cią-
gu najbliższych tygodni lub miesięcy,
wszędzie natrafiają na opór żołnierzy nie-
mieckich, którzy rozumieją przełomowe
znaczenie tej walki”.

Także i kraj, według słów Führera, dzie-
ki swej własnej postawie stał się godny
stanać w jednym rzędzie z najlepszymi żoł-
nierzami frontowymi. Owiany on jest wola
oporu, łącząca w jedną całość front i oj-
czyznę. Führer przedstawił plastycznie z
twardym realizmem każdemu następcy
ewentualnego zwycięstwa plutokratycznego
bolszewickiego: Europa „przeżyłaby nietyl-
ko załamanie społeczne, jakiego nie było
od czasów wędrowki narodów, ale także
katastrofę gospodarczą w niedających się
opisać rozmiarach”. Fakt ten widzi każdy,
kto tylko nie jest i nie chce być ślepy. Od
Niemiec zależy los Zachodu.

Dalsze reorganizacyjne zarządzenia we Włoszech.

Rzym, 6 stycznia. Komendant republikań-
skiej gwardji narodowej, generał Renato
Ricci, dokonał we wtorek aktem uroczy-
stym wejścia korpusu b. afrykań. Tej poli-
cji kolonialnej do nowej faszystowskiej
gwardji narodowej. To zarządzenie — jak
swego czasu doniesiono — zostało postanow-
ione na ostatnim posiedzeniu rady mini-
strów.

Aresztowanie

gen. Caracciolo di Ferrecetto.

Rzym, 6 stycznia. Generał Caracciolo di
Ferrecetto, który odegrał ważną rolę przy
wykonaniu przygotowanego przez Badoglio
i b. króla przewrotu, został we wtorek przez
włoską policję aresztowany w klasztorze
franciszkańskim, gdzie ukrywał się pod
fałszywym nazwiskiem bratiszka klasztor-
nego Mario Salpelli.

Aresztowanie nastąpiło na podstawie do-
niesienia jednego z duchownych, który miał
co do fałszywego mnicha podejrzenie. Gene-
rał Caracciolo został doprowadzony przed
sąd wyjątkowy, przed którym odpowiadać
będzie m. in. za zniknięcie w lipcu pozosta-
łych resztek armji, które stały pod jego
komentą.

Komunistyczne centrale propagandy w Ameryce południowej.

Madryt, 6 stycznia. W pewnym doniesie-
niu z Bogoty stwierdza się, że od czasu pod-
jęcia stosunków dyplomatycznych z Krem-
lem przez szereg krajów centralnej i połu-
dniowej Ameryki komuniści gorliwie za-
biegają o to, by rozbudować swój nowy i
poważny propagandystyczny punkt opar-
cia na kontynencie zachodnim.

Opinia publiczna południowej i central-
nej Ameryki śledzi z zaniepokojeniem zwię-
kszający się prad skrajnie lewicowy. Szczególnie też w Kolumbji najsilniejsze oburze-
nie i rozgoryczenie wywołała podziemna

roboty komunistyczna pod przewodnictwem
meksykańskiego komunistycznego sekreta-
rza związków robotniczych Toledano. Bi-
skup Kolumbji, Buile, żądał od władz ko-
lumbijskich wydalenia Toledano. Żądanie
to zostało poparte przez prasę. Jak wiado-
mo, Toledano już w wielu republikach
cińskich wzbudził niepożądaną
wskutek uprawiania akcji propagandy
czej na rzecz Moskwy. Z Ekwadoru
dalono go, inne zaś państwa
mu prawa wjazdu.

Plemię karłów w centralnej Afryce

(b) Oryginalnym i jedynym pod względem rasowym ludem na świecie są Bambuti — Pigmejsczyzy, zamieszujący dół rzeki Kongo w Centralnej Afryce. Są to ludzie zbudowani zupełnie normalnie i zdrowi, którzy różnią się od innych ludzi tylko tym, że są niskiego wzrostu, należy ich więc odróżnić od liliputów i zdegenerowanych murzynów. Już w połowie trzeciego tysiąclecia przed Chrystusem znany był ten lud starożytnym Egipcjanom, którzy poszczególnym jednostki sprowadzali na dwór faraonów, by je tu uczyć tańców religijnych. Wiadomość o istnieniu Pigmejczyków przedostała się przez Greków do Rzymian, którzy jednak wiedzy o tym dziwnym ludzie niczem nie wzbogacili. W wiekach średnich do XVIII w. przyjął się pogląd Alberta Magnusa, uważającego ludy karłowate za coś pośredniego między człowiekiem a małpą. Dopiero wyprawy kolonizacyjne, organizowane w nowszych czasach przez rozmaite narody europejskie, przypomniały światu istnienie Pigmejczyków i zapoczątkowały naukowe ich badanie. Miejsce zamieszkania Pigmejczyków stanowią dziewicze lasy afrykańskie. Żyją oni tam obok plemion murzyńskich, zepchniętych z wolnej przestrzeni przez ludzi białych. Od trzech mniej więcej pokoleń ułożono się ich współżycie w ten

sposób, że murzyni zaopatrują Pigmejczyków w przedmioty codziennego użytku i płody ziemne, w zamian za co Pigmejczycy dostarczają murzynom mięso i kość słoniową. Pigmejczycy stanowią odrębną rasę w wielkiej grupie afrykańsko-negroidalnej, a charakterystycznych ich znamion nie spotkano dotychczas w żadnym zakątku świata. Pokrewieństwo ich z murzynami jest bardzo dalekie i sięga dawnych odległych czasów, a jedyną wspólną cechę stanowią kędzierzawe włosy. Charakterystyczną cechą ich budowy ciała jest duża, średnio długa czaszka, jasnobronzowa skóra, silnie rozwinięte sklepienie czołowe, szeroki nos z głęboką osadą, duże i szeroko otwarte oczy, wąskie różowe usta i silne owłosienie. W wypadkach mieszania się z murzynami przeważają u dzieci właściwości murzyńskie tak, że Pigmejczykom grozi zatracenie ich cech pierwotnych. Fakt ten jest tem bardziej niepokojący, ponieważ murzyni chętnie biorą za żony Pigmejki. Wypadki, by Pigmejczycy zenili się z murzynkami nie zachodzą nigdy, gdyż murzynki nie przywykły do życia w lasach, gdzie przebywają Pigmejczycy.

Tryb życia Pigmejczyków jest bardzo pierwotny. Mężczyźni polują w lasach, a kobiety zbierają robaki, grzyby, termity itp. Pożywienie ich

składa się w 2/3 części z potraw jarskich, a w 1/3 części z mięsa. Gotowanie odbywa się w ten sposób, że potrawy zawijają w liście. — Pigmejczycy znają ogień, nie umieją go jednak rozniecać, dlatego też noszą ze sobą podczas wędrówek tlejące się i dobrze strzeżone polana drzewna. Nie wielka liczba garnków i tym podobnego naczyńia jest pochodzenia murzyńskiego. Odzienie Pigmejczyków jest bardzo pojedyncze, również przedmioty ozdobne są bardzo skromne, nie znają oni nakalcezenia ciała, jako środka upiększającego. Ustrój ich dopasowany jest do życia lesnego. Nie mają oni naczelnika plemienia, ludy kapłana, wierzą jednak w istnienie Wielkiego Ducha, który ciężko stąpając ponad chmurami, wywołuje grzmoty. Pigmejczycy tworzą jedną wielką rodzinę, w obrębie której rozdziela się zdobycz według ustalonych klucza. Liczba urodzeń jest wielka, nie mniejszą jednak liczbą zgonów wśród dzieci. Mimo mroków panujących w lasach i czujących niebezpieczeństw, są Pigmejczycy plemieniem bardzo wesołym i skorem do tańca. Zadzziwiający ten rys charakteru nakazuje zaliczać ich do najpogodniejszych szczepów świata. Wesołość uosobienie stanowi, zdaje się, przeciwstawę do ciężkich warunków, wśród których Pigmejczycy żyją.

Liczba Pigmejczyków dochodzi do 35.000 — a przestrzeń lasów, wśród których nieustannie koczują, wynosi około 400.000 km. kw.

Terorystyczne ataki lotnicze aliantów.

Sofia, 6 stycznia. Teren bułgarski był we wtorek ponownie celem anglo-amerykańskiego ataku bombowego. Do tej sprawy donoszą urzędowo:

„W dniu 4 bm. samoloty nieprzyjacielskie przelatywały ponad obszarem kraju, przyczem zrzucono bomby nad niektórymi miejscowościami. Były ofiary między ludnością cywilną, zniszczono również i uszkodzono budynki, między innymi także pewien szpital i pewną szkołę“.

W poniedziałek w południe, Turyn był ponownie przedmiotem ataku, przyczem bombowce alianckie przedewszystkiem bombardowały dzielnice robotnicze. Zniszczono lub poważnie uszkodzono znowu kościoły, szpitale i szkoły oraz liczne domy mieszkalne. Według wszelkiego prawdopodobieństwa straty wśród ludności nie są zbyt wysokie.

Przekazanie skarbów sztuki rządowi włoskiemu.

Rzym, 6 stycznia. Operująca na froncie włoskim niemiecka dywizja pancerna „Hermann Goering“ przekazała wczoraj na historycznym placu Piazza Venezia w Rzymie rządowi włoskiemu załadowane na około 40 samochodach ciężarowych skarby sztuki i zabytki kulturalne, wywiezione przez jednostki tej dywizji w ogniu walki z klasztoru OO. Franciszkanów w Torno i warowni Monte Cassino.

Chodzi tu o przedmioty wyjątkowej wartości kulturalno-historycznej, mianowicie obrazy, książki, dokumenty itd., które Włochy w chwili przystąpienia do wojny przemieściły z Neapolu i innych miejscowości, mogących znaleźć się w zagrożonym stanie, do bezpiecznego schronienia w Torno i Monte Cassino. Kiedy rejon tych miejscowości wskutek zdrady Badoglii zostały włączone do terenów walk, dywizja pancerna „Hermann Goering“, mimo nieustannych przeszkód ze strony aliantów przedsięwzięła prace, mające na celu uratowanie tych zabytków kulturalnych nie tylko dla narodu włoskiego, ale i dla całej kulturalnej ludzkości.

Akeja ta, celem ratowania dzieł sztuki, została wczoraj zakończona w momencie przekazania zabytków rządowi włoskiemu.

Zmiany w dyplomatycznej służbie Bułgarji.

Sofia, 6 stycznia. Prasa podaje następujące zmiany w ministerstwie spraw zagranicznych.

Rozporządzeniem regenta został zamianowany b. minister spraw zagranicznych Sewakiroff bułgarskim posłem w Wichy. Innym rozporządzeniem został dr N. P. Nikołajeff, b. minister wychowania, oraz minister spraw wewnętrznych, wreszcie b. generalny sekretarz ministerstwa spraw zagranicznych posłem bułgarskim w Sztokholmie. Dotychczasowy poseł w Sztokholmie, dr Aleksander Nikolajeff, odwołany został do ministerstwa spraw zagr. Dotychczasowy bułgarski poseł w Bukareszcie, Stojan Petroff-Czomakoff, zamianowany został nowym bułgarskim posłem w Tokio. Dotychczasowy bułgarski minister w Tokio, Jan Peeff, został z urzędu swego zwolniony.

Komunikat ameryk. ministerstwa marynarki.

Sztokholm, 6 stycznia. Ministerstwo marynarki Stanów Zjednoczonych podało we wtorek do wiadomości, że kontrtorpedowiec „Turner“ był tym okrętem, który w niedzielę na wysokości Sandy Rock (sej) eksplodował i zatonął. Daje się, że kontrtorpedowiec „Stanton“ był tym okrętem, który na Atlantyku zostało do wiadomości.

Obfitujące w straty ataki bolszewików.

Berlin, 6 stycznia. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führera w dniu 5 stycznia: W południowej części wschodniego frontu także wczoraj doszło tylko do działań bojowych o znaczeniu lokalnym.

W rejonie bojowym na południowy wschód i na zachód od Żytomierza odparto powtarzane silne ataki bolszewików i zniszczono pewną ilość czołgów nieprzyjacielskich. Własne formacje pancerne w niespodziewanym wypadzie rozbiły sowiecki pułk strzelców. Szczególnie na odcinku Berdyczewa bolszewicy wzmoogli swe ataki. Po zwycięskich walkach oddano wschodnią część miasta, podczas gdy na pozostałych punktach bolszewików odparto.

Na zachód od Propojka nieprzyjaciel nie przystąpił do ataków w wąskim froncie przystąpił do ataków kilkoma dywizjami strzeleckimi i licznymi czołgami. Walki, szczególnie obfitujące w straty dla bolszewików, są jeszcze w toku. Próby bolszewików, mające na celu odzyskanie terenu, zdobytego przez nas w ostatnich dniach na północny zachód od Witebska, odparto częściowo w przeciwwypadku.

Na północ od Nowla załamał się atak bolszewików, przeprowadzony przy poparciu czołgów.

Dantejskie sceny w południowych Włoszech.

Genewa, 6 stycznia. „Kto włada Rzymem, ten posiada serce narodu włoskiego“ — niedawno temu jeszcze na konferencji prasowej oświadczył gen. Alexander. Atoli, jak wynika ze sprawozdania „News Review“ o sytuacji w południowych Włoszech, sądząc z wiadomości, jakie nadchodzą z obszarów włoskich zajętych przez aliantów, serce narodu włoskiego jest martwe. Bez celu ludność włoska na południowych połaciach kraju dzień w dzień stacza walkę o własne życie. Nerwy jej są do reszty rozstrojone. Już za pierwszym odezwaniem się syren, wszyscy walczyć i bijąc się pehają się chaotycznie do schronów przeciwnośnych.

Orędzie noworoczne prezydenta Portugalji.

Lizbona, 6 stycznia. Z okazji Nowego Roku portugalski prezydent państwa, generał Carmona, wydał orędzie do narodu portugalskiego. Wskazując na obecną sytuację, oświadczył on, że Portugalczycy świecą przykładem pod względem jedności i dyscyplinowania. Wielkie są naprawdę trudności, z jakimi zniewolona jest walcząca Portugalja, wszelako są one zawsze znośniejsze i mniejsze, aniżeli u innych narodów.

Przymusowe lądowanie bombowców USA w Szwecji.

Sztokholm, 6 stycznia. T. zw. amerykańska „Latająca twierdza“ — jak donosi agencja TT — dokonała przymusowego lądowania we wtorek popołudniu około godziny 13-tej na polu, oddalonem o około 2 km na zachód od Smedstorpu w południowo-wschodniej części południowo-szwedzkiej prowincji Schonon.

Samolot posiadał załogę w ilości 10 ludzi. Bombowiec krażył przez około 20 minut nad okolicą, poczem wyładował na polu urawnem. Liczne otwory od pocisków w różnych częściach samolotu świadczyły, że bombowiec Stanów Zjednoczonych znajdował się poprzednio w walce. Szwedzka obrona krajowa zabezpieczyła samolot oraz załogę.

Agencja TT donosi o przymusowym lądowaniu dalszego wielkiego, czteromotorowego amerykańskiego samolotu bombowego w pobliżu Trelleborgu.

Około godziny 12.15 lądował ten bombowiec przymusowo. Załoga, składająca się z dziesięciu osób, nie poniosła żadnych obrażeń i została odtransportowana pod

Baterje nadbrzeżne marynarki ostrzeliwały uwieczniono w łodach koło Kronsztadu specjalne statki bolszewickie i ugodziły licznymi celnymi trafieniami jeden statek motorowy.

Na froncie południowo-włoskim nieprzyjaciel kilkakrotnie atakował przeważającymi siłami nasze czaty zbrojne na zachód od Venafro. Odparto go wśród wysokich krwawych strat. Także na północno-zachód od Ortony załamało się przed naszymi pozycjami kilka ataków nieprzyjacielskich.

W godzinach południowych dnia 4 stycznia bombowce północno-amerykańskie zaatakowały miejscowości w Niemczech północnych i zachodnich. Dzielnicę mieszkalną miasta Kiel były ponownie celem ciężkiego ataku terorystycznego. Siły obrony przeciwlotniczej — według nadeszłych dotychczas raportów — zestrzeły nad rejonem Rzeszy i okupowanymi obszarami zachodnim 29 samolotów w większości 4-motorowe bombowce.

Podczas nocy ostatniej kilka brytyjskich samolotów nekających przeleciało nad Niemcami zachodnimi i północnymi.

Samoloty niemieckie zaatakowały nocy ubiegłej poszczególne obiekty na terenie Anglii południowo-wschodniej.

Dzisiejszy naród włoski jednakowoż — jak podkreśla sprawozdawca — jest Europa jutra. To, co przeżył w poł. Włoszech, napawa go obawą i przerażeniem. „Spójrzcież dzisiaj — jak dosłownie brzmi sprawozdanie — z głównego traktu prowadzącego z Neapolu do Rzymu, czyli z Via Roma na Włochy. Ktokolwiek znajdzie się na tej pięknej drodze, ten zauważy, iż na przestrzeni 50 m conajmniej 20 razy zatrzymany będzie przez dzieci włoskie i starców, którzy proszą o pożywienie. Na tej samej drodze spotkać można niewiasty z wynędzniałymi, brudnymi dziećmi na rękach, a które błagają o miseczkę spaghetti“.

strażą wojskową do Trelleborgu, gdzie ma być umieszczona w obozie dla internowanych.

Co sądzą Amerykanie o sile Niemiec i Japonji?

Sztokholm, 6 stycznia. Biuro informacji wojennych Stanów Zjednoczonych oświadcza w komunikacie urzędowym — jak donosi brytyjska służba informacyjna z Waszyngtonu — że niema żadnych oznak, zdradzających braki Niemiec i Japonji pod względem materiałów wojennych lub ducha bojowego, pozwalających na prowadzenie walki jeszcze przez długi czas.

Niemcy posiadają potężne lotnictwo, a ich sytuacja w zakresie produkcji węgla kamiennego, gumy, nafty i wysokowartościowej benzyny lotniczej jest niezwykle zadawalająca. Ludność niemiecka otrzymuje dostateczne ilości żywności, a ostatnie zbiory są najlepsze od roku 1939. Japonja straciła zaledwo 20-tą część tych obszarów, jakie posiadała przed rokiem. Nie odczuwa ona żadnych braków w zakresie materiału ludzkiego i posiada dostateczne ilości surowców, aby móc kontynuować wojnę jeszcze przez długi czas.

Reorganizacja kierownictwa francuskiej służby pracy.

Vichy, 6 stycznia. Na podstawie ustawy rządowej dotychczasowy generalny komisarz dla francuskiej służby pracy przeobrażono na generalną dyrekcję. Ustąpił ze stanowiska swego general De la Porte du Theil, który od 17 lipca 1940 wykonywał funkcje generalnego komisarza. Do chwili zamianowania generalnego dyrektora poruczone kierownictwo służbą pracy komisarzowi Bernonowi.

Echo rewelacy

Genewa, 6 stycznia. Dangerfield, w który góry tragicznego losu, im czasie do Związku i Polaków i podała domość w „Manchester“ dowoła nadesłanie k tego dziennika.

W jednym z nich, glo-sowieckiego kor Cortez, że rząd sowie i nie popełni takich listu pisze: „Jeszcze u siebie w domu pew swą żoną i 5-ciorgiem bolszewików wywieził w takich samych okł opisuje pani Dangerfield mi ten Polak, nie pos szych wątpliwości co nie pani Dangerfield umiarkowane. Nadszed kty stały się powszech

Zatonął hiszpański

Madryt, 6 stycznia. P marki w Cadix podaje niedzieli z niewyjaśnion bił się i zatonął w baz hiszpański statek rybaka Z pośród załogi uratowa

Wyniki konkursu w Finland

Helsinki, 6 stycznia. Wydatnym udziałem ludno sano konkurs na wy z dziedziny gospodarki mowej oraz rzemiosła.

Konkurs ten ujawnił lazki częściowe, które po lowo poнынsłane ulepszo nia odnośnych metod pra słanych 657 wymalazków, no w 32 wypadkach. W gr spodarki rolnej i leśnej pr przyznano pewnemu robot za wynalezienie regulator do ostrzarki. W dziedzin domowego pewien mechan rzysta kombinację maszyn łowrotkiem, z pomocą któr jest czynność przedziałnic szejcia, przy zastosowaniu du, przystawionego do te W grupie rzemieślniczej pier zdobył pewien żołnierz za warsztatu stolarskiego bez sru służących do sklejana; warszt stępną jest dla każdego z powod niości i praktyczności w użyt

Dalsze szczegóły katastrofy kolejowej w Hiszpanji.

Madryt, 6 stycznia. Z wiadomości, jakie nadeszły w związku z katastrofą kolejową pod Leon, wynika, iż do wtorku z tunelu wydobyto 62 zwłok.

We wtorek w Leon pochowano 47 zabitych wśród licznego udziału ludności oraz czołowych przedstawicieli władz wojskowych i cywilnych prowincyj. Należy liczyć się z tem, iż ilość zabitych jeszcze się znacznie zwiększy, gdyż niezwykle trudności na jakie napotykała prace ratunkowe, nie pozwoliły dotychczas dotrzeć do wagonów osobowych, które również splonęły. Dotychczas z pod gruzów wydobyto 150 osób, po części ciężko rannych. Przypuszczają się, iż ogólna ilość ofiar śmiertelnych przekroczy liczbę 200.

W czasie katastrofy kolejowej w tunelu pod Leon uległo wypadkowi m. i. 70 kadetów marynarki, którzy byli w podróży do bazy morskiej El Ferrol del Caudillo. Dodatkowo wydobyto 33 kadetów, na części ciężko rannych i odstawiono ich do szpitala. Istnieje obawa, że reszta z nich już nie żyje.

W kilku wierszach.

Brytyjska służba informacyjna donosi, że rząd brytyjski postanowił swe dyplomatyczne przedstawicielstwo w republice San Domingo podnieść do godności poselstwa.

Prezydent zgromadzenia nar. w Lizbonie podał we wtorek do wiadomości, że posiedzenia tego zgromadzenia odroczone są do dnia 13 lutego. Ostatnia sesja odbyła się przed 7-letniemi gwazdkowemi. W związku z tem krają pogłoski, że odroczenie to przypisać należy możliwości reorganizacji rządu portugalskiego.

Wojska japońskie, które stały na północ od Pinschhafen, zajęły nowe stanowiska.

W Chamouix rozpoczęto ciekawe prace, zmierzające do wyzyskania mas wody, znajdujących się pod lodowcem Mont Blanc. Wody te w biegu swym przez dolinę mają uprawić w bleg odpowiednie słownie celem wytworzenia prądu.

Z Lizbony donoszą, że zmarł nagle generalny sekretarz ministerstwa spraw wewnętrznych, dr. Mario Esteves. We wtorek przytył on, jak zwykło, do urzędu i zmarł tam pochyony nad swem biurkiem na skutek udaru sercowego.

Hiszpańska siła zbrojna obchodzi w dniu 6 stycznia dzień święto, które i w tym roku odbędzie się przy licznych imprezach wojskowych.

Francja powinna po wojnie należeć do strefy sowieckiej, oświadczył, według doniesienia dnoczonych, senator Johnson. Oświadczenie w poinformowanych kołach za nowe pr Anglo-Amerykanie wydał Europę iac bolszewizmu.

Międzynarodowe koła bolszewickie b sposób negatywne stanowisko Stan wać będzie na stosunki handlu. Zdaje się potwierdzać pogłoska eksportu amerykańskiego do B o tem, że Waszyngton odroczył bardezo aż do okresu wyjaśnić akcji zależeć będzie od uznani go.

WYSTAWA ŚWIATOWA ZARAZA ŻYDOWSKA

od 8-go do 20-go stycznia W TARNOWIE WIELKA SALA Mickiewicza 101 codzień otwarta od godz. 9-ej do 16-tej

Pomoc w oszczędzaniu prądu OSRAM

HURTOWNIA ARTYKUŁÓW KOSMETYCZNYCH I. Minglegrün, Zarząd komisaryczny KRAKÓW, KRAKOWSKA 21, m. 23 Telefon 176-02

Zegarmistrz - jubiler C. CHWIŁKOWSKI Kraków, ul. Florjańska 3. Sprzedaż - kupno - zlecenia.

SKLEP KOMISOWY Kraków, Krakowska 9 sprzedaje i kupuje za gotówkę: futro, ubrania, bieliznę, suknie, porcelanę, obrazy, kryształy. Sprzedamy tanio 2 duże dywany.

„Centrokomis“ Kraków, Grodzka 9

Poleca w dużym wyborze po cenach okazyjnych: Piekne modele futer, garderoby damskiej, męskiej, dziecięcej, lisów, srebrnych, niebieskich, dywanów, kilimów, kryształów, porcelany, nakrycia stołowe, srebrne, platerowe, patefony, płyty. Praktyczne, wartościowe upominki.

OBRAZY Najwybitniejszych malarzy polskich, oraz inne rzeczy - sprzedają KOMIS - Kraków, Pl. Dominikański 4

„Kakowianka“ CHEMICZNA PRALNIA I FARBARNIA Kraków, ul. Starowińska 18. Czyści na bądanie w 24 godzinach.

Wytwórcza Walzek ZYGMUNT KARON WARSZAWA, GRANICZNA 10, m. 9. Telefon 11-14-63.

Szczęśliwego i pomyślnego Nowego Roku swym P. T. Klietom zyczy Tyberiusz Wojciech STEINAUER

Hygieniczna ZASYPKA DLA DZIECI CHEMIEPRODUKTE ADAMCZEWSKI WARSZAWA

Wolne posady

Pamiętnica, domowa, młoda, a ile możliwie początki języka niemieckiego, potrzebna. Zgłoszenia: Zink, Kraków, Nürnb. 168/5, między godz. 13-14. Wybitnie kwalifikowana panna-służąca, poszukiwana dla dużego, solidnego domu. Wymagana pewna znajomość języka niemieckiego. Dotra prezencja. Warunki niezwykle korzystne, dobre traktowanie, zapewnienie. Pierwszeństwo mają kandydatki młodsze, dysponujące zarówno dobrą polecenią, jak i dobrym wykształceniem. Zgłoszenia (dotyczy zdjęcie, zyciorys) należy kierować do Gońca Krak., Kraków, „Nr. 3690K”.

Przedsiębiorstwo przemysłowe lub majątek rolny, poprowadzi, zorganizuje, młody, energiczny, przedsiębiorczy, solidny Polak. Sporządza bilansy lub analizy. Język niemiecki w słowie i piśmie. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3479K”.

Patefon-bar, nowoczesny, luksusowy z oryginalnym zmieniającym płyt „Paillard'a”, sprz-dam. Kraków, Rzeszowska 8, m. 5. 3483

Harmonia, pianówka, 120 basów, harmonia guzeczowa, 8 basów „Liliput”, Honera, pierwszorzędna, szczytne piękne, „Steiner”, patefon walizkowy i elektryczny „Paillard'a”, okazynie sprzedaje Sklep, Kraków, Krakowska 36. 2521

SÓL DO NOG nielegumy i nogi CHEMIEPRODUKTE ADAMCZEWSKI WARSZAWA

Tanio sprzedajemy

wszelką garderobę, futra, lisy srebrne, niebieskie pelerynki białe, pościel, bieliznę, dywany, kilimy, chodniki, linoleum, obrazy, walizki, teczki, maszyny „Singer”, maszyny piarsarskie, patefony walizkowe, elektryczne, płyty, nakrycia stołowe, przedmioty ze srebra, platerowe, porcelanę, szkło, kryształy, fotoaparaty, przedmioty domowego użytku. Duży wybór okolicznościowych praktycznych upominków.

»Centrokomis« Kraków, Grodzka 9.

Płyty, niemieckie i polskie, w dużym wyborze. Poważnej i lekkiej muzyki, Klepura, Gigli, Fogg, Chór Dana, Popłowski, Królowa Snieżka, sprzedam codziennie godz. 9-18, niedziela 9.30-11.30, Kraków, Mogiła 8/6. 3277

Matrymonialna

Mam lat 17, chcę poznać kulturalnego, miłego pana. Cel matrym. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 3406K”.